

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

15 ივნისი, 2018 წელი

ქ. თბილისი

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

დისციპლინური საქმე №94/17

--- (მხარე) 2017 წლის 05 ივნისის №--- საჩივრის საფუძველზე, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ - მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და მე-75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრების საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

წინასწარი შემოწმების შედეგად მომზადებული 2018 წლის 30 აპრილის №94/17 დასკვნა დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ წარდგენილ იქნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2018 წლის 15 ივნისის სადისციპლინო სხდომაზე განსახილველად.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, 2017 წლის 16 მაისის სასამართლო სხდომაზე დადგინდა მოპასუხის მიერ სისხლის სამართლის დანაშაულის, თაღლითობის, საბუთების გაყალბების და არ არსებული უფლების ბოროტად გამოყენების ჩადენის ფაქტი. აღნიშნულ სხდომაზე მოპასუხემაც აღიარა დანაშაული და მოსამართლემ დაავალა მას ზიანის ანაზღაურება. ამის შემდეგ, სხდომა დასრულდა და განჩინების გამოცხადების დროდ ჩაინიშნა 2017 წლის 22 მაისი. 2017 წლის 22 მაისის სხდომაზე მოსამართლე --- გამოიჩინა მიკერძოება მოპასუხე მხარის მიმართ და განაახლა საქმის განხილვა.

საჩივრის ავტორი მიიჩნევს, რომ საქმე არის გაყალბებული. ამას ადასტურებს 2017 წლის 16 მაისის სხდომის აუდიო ოქმი. სხდომა მიმდინარეობდა უწყვეტად, ხოლო სხდომის აუდიო ფაილში, 12:24:06-დან 12:29:17-მდე არის წყვეტა. სწორედ ამ დროს დაავალა მოსამართლემ მოპასუხეს ზიანის ანაზღაურება. შესაბამისად, ამ სხდომის მთელი 5 წუთი და 15 წამი არის ამოღებული და გაყალბებული.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილ იქნა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2016 წლის 10 აგვისტოს -- -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას მოპასუხის, შპს " -- --"-ის მიმართ სარჩელით მიმართა -- -- წარმომადგენელმა და მოითხოვა, ზიანის ანაზღაურება 16 120 ლარის ოდენობით. საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --.

2016 წლის 18 აგვისტოს აღნიშნული სარჩელი განსახილველად იქნა მიღებული, რის შესახებაც ეცნობა მოსარჩელის წარმომადგენელს და განესაზღვრა 02 თვიანი ვადა სარჩელისა და თანდართული მასალის მოპასუხისთვის ჩასაბარებლად.

2016 წლის 20 სექტემბრის განჩინებით საქმეზე მოსამზადებელი სხდომა დაინიშნა 2017 წლის 25 იანვარს.

2016 წლის 11 ნოემბრის განჩინებით საქმის განხილვის 2 თვიანი ვადა გაგრძელდა 5 თვემდე.

საბოლოო გადაწყვეტილებით, რომელიც მიღებულ იქნა 2017 წლის 24 თებერვალს, -- -- უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

აღნიშნული გადაწყვეტილება გასაჩივრდა სააპელაციო წესით. -- -- სააპელაციო სასამართლოს (მოსამართლეები: -- --, -- --, -- --) 2017 წლის 22 მაისის განჩინებით, -- -- სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელი დარჩა -- -- საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 24 თებერვლის გადაწყვეტილება.

2017 წლის 04 აგვისტოს -- -- სააპელაციო სასამართლოში წარმოდგენილ იქნა -- -- განცხადება, რომლითაც ის ითხოვდა 2017 წლის 16 მაისის სასამართლო სხდომის ჩამწერ მოწყობილობაზე ექსპერტიზის ჩატარებას. 2017 წლის 18 სექტემბრის განჩინებით საჩივრის ავტორს უარი ეთქვა განცხადების დაკმაყოფილებაზე.

სააპელაციოს სასამართლოს 2017 წლის 22 მაისის განჩინება გასაჩივრდა საკასაციო წესით. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 28 ნოემბრის განჩინებით -- -- საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა -- -- სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 22 მაისის განჩინება და 2018 წლის 04 იანვარს საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა -- -- სააპელაციო სასამართლოს.

2018 წლის 09 იანვარს სასამართლოს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ განცხადებით მიმართა საჩივრის ავტორმა და მოითხოვა, მოპასუხის ანგარიშებზე ყადაღის დადება. 2018 წლის 09 იანვრის განჩინებით, -- -- შუამდგომლობა დარჩა განუხილველი.

2018 წლის 09 იანვარს წარმოდგენილ იქნა საჩივრის ავტორის განცხადება სასამართლოს სრული შემადგენლობის აცილებასთან თაობაზე. 2018 წლის 18 იანვრის განჩინებით აღნიშნული განცხადება დაკმაყოფილებულ იქნა.

საქმის განხილვა სასამართლოში წინამდებარე გადაწყვეტილების მიღების დროისათვის არ დასრულებულა.

3. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს. იმისათვის, რომ დადგინდეს ქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევაფასოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

მოცემულ შემთხვევაში, შესაძლოა სახეზე იყოს მოსამართლის მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გადაცდომის, „სამოსამართლო ეთიკის ნორმების დარღვევის“ ჩადენის ფაქტი.

ამასთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ სამოსამართლო ეთიკის წესების პირველი მუხლის თანახმად, „მოსამართლე მართლმსაჯულების განხორციელებისას დამოუკიდებელია და გადაწყვეტილებას იღებს მხოლოდ კანონის შესაბამისად.“ იმავე წესების მე-10 მუხლის შესაბამისად, „მოსამართლე ვალდებულია უზრუნველყოს პროცესის მონაწილეთა კანონის წინაშე თანასწორობა. დაუშვებელია, რომ პროცესის მონაწილის რასობრივი, ეროვნული, ეთნიკური, ენობრივი, წოდებრივი, თანამდებობრივი, ქონებრივი, რელიგიური, სქესობრივი კუთვნილება ან სხვა გარემოება გავლენას ახდენდნენ მოსამართლის გადაწყვეტილების კანონიერებასა ან მისი უფლებამოსილებების სათანადოდ განხორციელებაზე.“

ამასთან, ბანგალორის პრინციპების ერთ-ერთი უმთავრესი ღირებულებაა მიუკერძოებლობა. ამ საკითხს მთლიანად მიეძღვნა ბანგალორის პრინციპების მე-2 თავი. ხსენებული პრინციპი შემდეგნაირადაა ჩამოყალიბებული, „მოსამართლის მიუკერძოებლობა მის მიერ თავისი მოვალეობების ჯეროვნად შესრულების აუცილებელი პირობაა. ის ვრცელდება არა მხოლოდ გამოტანილი გადაწყვეტილების შინაარსზე, არამედ იმ პროცესზეც, რომელიც წინ უძღვის გადაწყვეტილების მიღებას.“ ბანგალორის პრინციპების 2.1 პუნქტის თანახმად, „მოსამართლემ თავისი სამოსამართლო ვალდებულებები უნდა განახორციელოს წინასწარი კეთილგანწყობის, ტენდენციურობის ან წინასწარ შექმნილი ცუდი აზრის გარეშე.“ იმავე პრინციპების 2.5 პუნქტის მიხედვით, „მოსამართლემ უნდა აიცილოს საქმე იმ შემთხვევაში, თუ მისთვის შეუძლებელია საქმეზე მიუკერძოებელი გადაწყვეტილების მიღება ან იმ შემთხვევაში, როდესაც ობიექტურ დამკვირვებელს შესაძლოა გაუჩნდეს ეჭვი, რომ მოსამართლეს შეუძლია საქმის მიუკერძოებლად გადაწყვეტა.“

ასევე, სამოსამართლო ქცევის ბანგალორის პრინციპების კომენტარების 52-ე მუხლის თანახმად, „ობიექტურობა და მიუკერძოებლობა ძირითადი თვისებებია, რომლებიც მოსამართლეს უნდა

ახასიათებდეს და მისი პროფესიის განუყოფელი ატრიბუტი უნდა იყოს. მიუკერძოებლობა რეალურად უნდა არსებობდეს და ასეთად აღიქმებოდეს. მიკერძოებისა და წინასწარი უარყოფითი განწყობის შეგრძნება უკმაყოფილებისა და უსამართლობის განცდას იწვევს და სასამართლო ხელისუფლებისადმი ნდობას არყევს. იმის დადგენისას, თუ რამდენად მიუკერძოებლად გამოიყურება მოსამართლე საზოგადოების თვალში, კრიტერიუმად გამოიყენება სადად მოაზროვნე გარეშე დამკვირვებლის სტანდარტი. მოსამართლის მიუკერძოებლობა შეიძლება ეჭვქვეშ აღმოჩნდეს ზოგიერთი მიზეზის გამო, მაგალითად ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო არსებობის, სასამართლო დარბაზში მოსამართლის ქცევის ან მისი საურთიერთობო წრის, ასევე სასამართლოს ფარგლებს გარეთ საქმიანობის გამო.“ შესაბამისად, ხსენებული პრინციპის დარღვევაზე მაშინ შეიძლება იყოს საუბარი, როდესაც მოსამართლის მიკერძოება არა მხარის სუბიექტური შეგრძნებაა, არამედ „სადად მოაზროვნე გარეშე დამკვირვებლის“ მიერ ობიექტურ რეალობად მიჩნეული მოვლენაა.

ასევე, საინტერესოა ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) 2002 წლის №3 დასკვნა, რომელშიც აღნიშნულია, რომ სამოსამართლო დავების გადაწყვეტის არსებული მეთოდები ყოველთვის ნდობას უნდა იმსახურებდეს. უფლებამოსილებანი, რომლებითაც მოსამართლეები არიან აღჭურვილნი, უშუალოდ დაკავშირებულია ისეთ ღირებულებებთან, როგორცაა სამართლიანობა, ჭეშმარიტება და თავისუფლება. მოსამართლეების მიმართ გამოყენებული ქცევის სტანდარტები გამომდინარეობს ამ ღირებულებებიდან და მართლმსაჯულების განხორციელების საფუძველს წარმოადგენს (§8). ამასთან, საზოგადოებრივი ნდობა და პატივისცემა სასამართლო ხელისუფლებისადმი სასამართლო სისტემის მუშაობის ეფექტიანობის გარანტიებს წარმოადგენს, ცალსახად ნათელია, რომ სამოსამართლო ქცევა პროფესიულ სფეროში საზოგადოების წევრების მიერ განიხილება, როგორც სასამართლოების მიმართ ნდობის განუყოფელი ნაწილი (§22).

3.1. ხსენებული მსჯელობის გათვალისწინებით, განხორციელდა საქმის წერილობითი და აუდიო მასალის გაცნობა და ანალიზი. შედეგად, მოსამართლის მიერ ჩატარებული საპროცესო მოქმედებები და სასამართლო სხდომებზე დამოკიდებულება მხარეების მიმართ, არ წარმოშობს ეჭვს, რომელიც შეიძლება მიკერძოებულობის კუთხით გაუჩნდეს „სადად მოაზროვნე გარეშე დამკვირვებელს“, მესამე მიუკერძოებელ პირს. საქმის განხილვა მიმდინარეობდა შეჯიბრებითობის და თანასწორობის პრინციპების დაცვით. ის ფაქტი, რომ -- -- -- სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნა საჩივრის ავტორისათვის მიუღებელი ან მისი აზრით უსამართლო გადაწყვეტილება, არ ქმნის მოსამართლისათვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველს.

3.2. საჩივრის ავტორი ასევე მიუთითებდა, რომ მოსამართლემ გააყალბა საქმის მასალები, კერძოდ, 2017 წლის 16 მაისის სხდომის აუდიო ოქმი. -- -- მტკიცებით, სხდომა მიმდინარეობდა უწყვეტად, ხოლო სხდომის აუდიო ფაილში, 12:24:06-დან 12:29:17-მდე არის წყვეტა. სწორედ ამ

დროს დაავალა მოსამართლემ მოპასუხეს ზიანის ანაზღაურება. შესაბამისად, ამ სხდომის მთელი 5 წუთი და 15 წამი არის ამოღებული და გაყალბებული.

ამ მტკიცების საფუძველზე მოხდა 2017 წლის 16 მაისის სასამართლო სხდომის როგორც წერილობითი და აუდიო ოქმების გაცნობა. შედეგად, მოსამართლე -- -- მხრიდან საოქმო ჩანაწერებისაგან განსხვავებული განცხადებების გაკეთების ფაქტი არ დადასტურდა. აღსანიშნავია, რომ მითითებულ სხდომაზე, დროის იმ მონაკვეთში, რომელზეც მიუთითებდა საჩივრის ავტორი, მოსამართლე -- -- გამოაცხადა საოქმო განჩინება.

არ დადასტურდა არც ის ფაქტი, რომ საქმის განხილვა გაგრძელდა 2017 წლის 22 მაისის სხდომის შემდეგ. საქმეში არსებული მასალებით დადგინდა საწინააღმდეგო, 2017 წლის 22 მაისის განჩინება იყო საბოლოო, რომლითაც უარი ეთქვა მოსარჩელეს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე და ძალაში იქნა დატოვებული -- -- საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 24 თებერვლის გადაწყვეტილება.

შედეგად, მოსამართლე -- -- მხრიდან, ამ კონკრეტული საქმის განხილვისას, არ ჰქონია ადგილი რაიმე ისეთ ქმედებას, რომელიც შეიძლება შეიცავდეს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2018 წლის 15 ივნისის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (კენჭისყრაში მონაწილე 15 წევრიდან 15 ხმით,

სრული შემადგენლობის 2/3-ის უმრავლესობით) მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №94/17, მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

გიორგი მიქაუტაძე

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი